

ÖKOTÁRS
ALAPÍTVÁNY

AZ ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY HÍRLEVELE

2006. július 5., szerda

**Egyesületek bírósági nyilvántartásba vételi gyakorlata –
konferencia a Legfelsőbb Bíróságon**

Pályázatok – az Adományi Bizottság döntései

Öt éves a ZöFi – rendhagyó születésnap ünnepség az Alagútban

Éves jelentés, 2005

További információ

Móra Veronika
igazgatóhelyettes, Ökotárs Alapítvány
411-3510, move@okotars.hu
www.okotars.hu

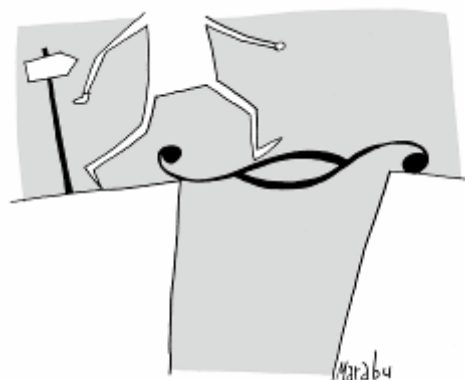
Rendezvények

KONFERENCIA A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGON

Komoly aggodalmak merülnek fel az egyesületi autonómia tekintetében, mivel a megyei bíróságok jelentős mértékben eltérő gyakorlatot folytatnak ugyanazon nyilvántartásba vételi kérelem és egyesületi alapszabály benyújtása kapcsán – állapította meg a Környezeti Management és Jog Egyesület (EMLA) felmérése. Ez a kimutatás szolgált az „Egyesületek bírósági nyilvántartásba vételének országos joggyakorlata” című konferencia szakmai alapjául, amelyet a Legfelsőbb Bíróság, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, valamint az EMLA és az Ökotárs Alapítvány rendezett 2006. június 8-án.

Az EMLA Környezeti Management és Jog Egyesület az Ökotárs Alapítvány Civil-Társ Programja és a Charles Stewart Mott Fundation támogatásával 2005 nyarán kezdte meg a civil nonprofit szervezetek bírósági nyilvántartásba vételének átfogó vizsgálatát. Az alapítók 19 megyében valamint Budapesten nyilvánították ki a „NOSZA X Megyei/Budapesti Közhasznú Egyesület a Nonprofit Szervezetek Jogaiért” létrehozására vonatkozó elvi szándékukat. A teljes zárótanulmány az EMLA [honlapjáról](#) tölthető le.

A rendezvényen a különböző szakterületek képviselői – ügyészek, bírák, ügyvédek és nonprofit jogászok – közösen vitatták meg az egyesületek bírósági nyilvántartásba vételének kérdéseit. A szervezésben közreműködő civil szervezetek – az EMLA és az Ökotárs Alapítvány – képviselői abban a reményben kezdeményezték a tanácskozást, hogy ezáltal elindul egy párbeszéd, és közös gondolkodás azzal a céllal, hogy az egyesülési jog gyakorlása kiszámítható, jól körülhatárolható és a jogszabályok keretein belül minél egyszerűbb legyen. Hiszen ez nem csak a civil szervezetek, hanem a nyilvántartásba vétel kapcsán eljáró bíróságok számára is könnyebbé jelentene.

De jure (Marabu rajza)

A résztvevő bírák jelentős része az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvényt (Etv-t) alapvetően jónak tartotta, és a gondok forrását a nyilvántartásba vételt kérelmezőknél látja. Például a szervezetek olyan elemeket is felvesznek – gyakran hiányosan vagy nem megfelelő módon – alapszabályukba, amelyeket nem ír elő jogszabály, illetve a társadalmi szervezetekben gazdasági érdekek gerjeszhetnek problémákat – főként, ha az adott szervezet közfeladat-ellátás vagy pályázat révén szerződéses viszonyba kerül más (állami, gazdasági) szektorokkal.

A bírák egy része a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvényt (Ksz-t) kapcsán úgy látta: még kevés volt az idő az egységes gyakorlat kialakulására, az eseti döntésekre. Ezzel összefüggésben többen hangsúlyozták: az „egyszerű” egyesületek bejegyzése kapcsán liberálisabb a bírói gyakorlat, csak a közhasznú szervezeteknél ellenőrzik szigorúbban a jogszabályoknak történő megfelelést.

Míg az Etv. és a Ksz-t. megváltoztatásának igényét tekintve nem volt egységes a résztvevők véleménye, addig az ügyészség szerepével kapcsolatban sokkal nagyobb volt az egyetértés. Többen hangoztatták, hogy újra kellene gondolni az ügyészség

szerepét a nyilvántartásba vételi eljárásnál, és a működő egyesületek törvényességi felügyeletére korlátozni hatáskörüket.

Többen megemlézték az gazdálkodó szervezetekről szóló új törvényt (Gt-t), amelynek analógiájára meg lehetne alkotni egy egyesületi alapszabály mintát. Ennek főleg az olyan kisebb egyesületek vehetnék hasznát, amelyek nem kívánnak közhasznú minősítést szerezni.

Az EMLA igazgatója, dr. Fülöp Sándor kiemelte: a bírák és ügyészek által, az évek során felhalmozott tapasztalat megosztása jelentős szerepet játszik, játszhat az egyesületek bejegyzésekor, ugyanakkor kerülendő, hogy ezek „diszpozitív” (előíró) formában jelenjenek meg.

RENDEZVÉNY A (GY)ALAGÚTBAN

Az Ökotárs Alapítvány támogatásával valósult meg 2006. június 24-én a **Zöld Fiatalok Egyesület** piknikje a lánchídi alagútban, amely egyben a szervezet öt éves születésnapjának rendhagyó megünneplése is volt. Az autók elöl szombat délutánra elzárt Alagútban zongorakíséret és szendvicsek mellett piknikezhettek, tollasozhattak, pingponglabdázhattak a járókelők, de volt még kispályás foci és zsonglór-bemutató is. A Clark Ádám téri bejáratnál pedig 40 m² zöldfelület (gyeptéglá) hívogatott belépésre – ezek később egy óvoda udvarán élnek tovább.

Gyalagút (Fotó: zofi.hu / simbabu.blogspot.com)

Az egyesület tagjai úgy gondolták, hogy a ZÖFI szellemiségével sokkal jobban összefér egy ilyen, bárki számára nyitott rendezvény, semmint egy svédasztalos vacsorával való ünneplés. Az akcióval az autósforgalom túlburjánzására, a fenntartható módon közlekedők (pl. gyalogosok, biciklisták) háttérbe szorítására, a levegőminőség romlására, és nem utolsósorban a közterek elsivárosodására szerették felhívni a budapestiek figyelmét. Valaha az Alagútban is „élt” a város, mára pedig egy egyszerű áteresztő-csővé vált, ahova kétlábúaknak immáron belépni sem „ajánlott”. Az Alagút a feje tetejére állított, élheteretlen város szimbóluma, ahol nem a forgalom idomul az emberhez, hanem az ember a forgalomhoz – múlt szombaton néhány órára ez a „talpára állt”.

Az Ökotárs Alapítvány adományi bizottságának márciusi döntése alapján

300 ezer forinttal támogatta a szervezési költségeket és a szükséges felszerelések beszerzését.

Bárzongorista az Alagútban (Fotó: zofi.hu / simbabu.blogspot.com)

Adományi döntések

Az Ökotárs Alapítvány– mely fennállása óta mintegy 410 millió forinttal támogatta a hazai és határon túli civil szervezeteket – Adományi Bizottsága június 22-én meghozta az idei második fordulóban beadott pályázatok támogatására vonatkozó döntését. A benyújtott 47 pályázatból 13 részesült adományban, összesen 4,3 millió forint értékben. A támogatott szervezetek listája elérhető az Ökotárs Alapítvány [honlapján](#). Néhány a támogatott projektek közül:

Az Adományi Bizottság ülése (Fotó: Ökotárs Alapítvány)

PALOCSA EGYESÜLET - 500 EZER FORINT

A Palocsa Egyesület Élő Környezetünk Helyreállításáért jogelődje 1996-ban alakult meg, Zalkodon, a Bodroghözben. Az egyesület fő célja a Természet és az Ember összhangjának segítése, visszaállítása. A szervezet két kutatási témája az erdőfejlődés és a vízmegtartó vízgazdálkodás. A kutatásokon és táj-rehabilitáción kívül az Egyesület részt vállal több, a szakmapolitika változását elősegítő programokban is (Nemzeti Erdőprogram, Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése, Nemzeti Aszálystratégia, ökológia rendszerterv, Víz-keretirányelv alkalmazása a gyakorlatban, stb.).

A most támogatott projekt célja egy környezeti hatástanulmány (terv) elkészítése, mely elvi megalapozásul szolgál a Rába egyik mellékfolyója, a **Gyöngyös-patak természetes gyógyulását segítő újjáélesztéshez (revitalizációhoz)**.

A Gyöngyös-patakot az elmúlt évszázad utolsó negyedéig – a leírások, beszámolók szerint – rétek, faszorok, égerligetek övezték, melyek nyomai ma is fellelhetőek. A központilag elrendelt vízvezető vízrendezés réme azonban nem kerülte el ezt a vízfolyást sem: medrét az alsó szakaszon kiegyenesítették, a parton lévő növényzetet kiirtották, az egykori mellékmedrek kiszáradtak.

Az egyesület tervei szerint a történeti és terepi információgyűjtést követően elkészülő tanulmány-tervet a szervezet tagjai megismertetik az érintett önkormányzatokkal, majd konszenzussal elindítják a vízjogi engedélyeztetési eljárást, valamint a patak engedélyes tervének módosítását. Az Ökotárs Alapítvány a hatástanulmány elkészítéséhez nyújt anyagi segítséget.

HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI IFJÚSÁGI TERMÉSZETVÉDŐ KÖR – 700 EZER FORINT

A HITvK-t a demokratikus társadalmi változások, és a környezeti kultúra iránti igény hívta életre 1991-ben. Az Ökotárs Alapítvány által most támogatott programjuk célja a Hajdú-Bihar megyei környezet- és természetvédő szervezetek együttműködésnek erősítése, a megyei összefogás fejlesztése, a zöld szervezetek Debrecenben lévő koordinációs irodájának kialakítása és lakossági környezeti tanácsadás működtetése, a különböző döntéshozatali fórumokon való érdekérvényesítés, közös programok szervezése. Míg a megye kisebb településein erős civil szervezetek vannak, addig Debrecenben – eltérően más megyeszékhelyektől – nincs olyan jelentős zöld szervezet, amely a környezet- és természetvédelmi érdekeket hatékonyan tudná képviselni. Debrecenben a lakosság sem tud környezeti problémáival hova fordulni,

hiányzik az a stabil iroda, amely folyamatosan és megbízható módon elérhető, és amely a lakosság környezeti problémáira gyors választ és segítséget nyújthatna.

Az Ökotárs Alapítvány a tanácsadó iroda kialakítására és működésének elindítására nyújtott támogatást.

RETEXTIL ALAPÍTVÁNY – 400 EZER FORINT

A Retextil Alapítvány 2004-ben alakult Pécsen. A szervezet célja alapvetően **a retextil know-how, a háztartási és ipari textilhulladék újrahasznosításának egy speciális és eredeti módszerének átadása.** A módszer a közös emberi alkotóképességet építi és a hagyományos textiltechnikából indul ki, melynek következtében csökken a környezetünkben felhalmozódó háztartási textilhulladék mennyisége. A Retextil tárgy/termék készítése nem igényel más energiaforrást, csak az emberi energiát. A módszer alkalmazása különösen jó hatással van csoportok, emberek együttműködésére.

Az Ökotárs Alapítvány adományával egy szállítható, a program bemutatására és tanítására alkalmas sátorhoz hozzá a szervezetet.

Retextil (Fotó: Ökotárs Alapítvány)

RÁKOSCSABA-ÚJTELEPÉRT EGYESÜLET – 200 EZER FORINT

A Rákoscscaba-Újtelepért Egyesület 1994-ben alakult meg. Az egyesület célja a rákoscscaba-újtelepi lakók életkörülményeinek javítása és a helyi érdekképviselet. A szervezet támogatja a környezet-helyreállítási programokat, részt vesz az új beruházásoknak és más közérdekű információknak a helyi nyilvánossággal való megismertetésében, valamint megalakulásától kezdve nagy hangsúlyt fektet a Naplás úti volt kavicsbányák és az ott kialakított személerakó telep környezetszennyezési problémáinak megoldására.

A szervezet jelen pályázatában az Mo-ás autópálya építése miatt szükségessé vált új bányatelep szabályszerű, a bányahatósági és környezetvédelmi előírásoknak megfelelő működésének társadalmi ellenőrzése érdekében monitoring rendszert kíván működtetni. Az egyesület úgy látja, hogy az önkormányzat az előkészítési, engedélyeztetési eljárásnál több lényeges szempontot nem vett figyelembe. Az Egyesület azt kívánja elérni, hogy a bánya működése a közeli lakott környezetnek minél kisebb szennyezést okozzon, szabályszerűen üzemeljen és a rekultivációs munka se maradjon el. Az Ökotárs Alapítvány adománya az ehhez szükséges tájékoztatási és szervezési költségeket fedezi.

ZÖLD-HÍD ALAPÍTVÁNY – 462 EZER FORINT

A Zöld-Híd Alapítvány 2000-ben jött létre, melynek működését a Zöld-Híd Egyesület majd tízéves szakmai munkája előzte meg. A szervezet célja a környezettudatos gondolkodás terjesztése lakossági tanácsadás, környezeti nevelés és ismeretterjesztő programok által. Tevékenységének célcsoportja Pécs és a Dél-Dunántúli régió lakossága, szakmai csoportok, iskolák.

A támogatott program célja az alapítványnak a Magyar Környezeti Nevelési Egyesülettel közösen megvalósított projektje eredményeképpen született **„Globális Nevelés – Oktatócsomag fiatalok és iskolai és iskolán kívüli neveléséhez” című kiadvány** nagyobb példányszámú, jobb minőségű, vonzóbb formában történő újryomása, illetve a pedagógusok és ifjúsági munkások részére történő bemutatása Pécsen és Budapesten.

A Zöld Híd által elindított, és az Ökotárs Alapítvány által támogatott program a globalizációhoz kapcsolódó iskolai képzési hiányosságokra reflektál: vagyis azokra a területekre, amelyek egyre inkább hozzátartoznak az általános tájékozottsághoz, és ismereteket adnak az emberi jogok tiszteletéről, a világban zajló gazdasági folyamatok (sokszor negatív) társadalmi következményeiről. Az októcsomag interaktív módon, játékos formában, sok szerep- és helyzetgyakorlaton keresztül mutatja be a fenti kérdéseket.

Kiadványok

MEGJELENT AZ ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY ÉVES JELENTÉSE

Az Ökotárs – mint minden évben – idén is külön kiadványában számol be a szervezet elmúlt éves működéséről. A 2005. évi jelentést azonban, a technológiai fejlődés lehetőségeinek bővülésével ezúttal nem nyomtatott formában, hanem CD-n jelentette meg és jutatta el az Alapítvány támogatóinak, a kormány képviselőinek, civil szakértőknek és a civil nonprofit szervezeteknek, közösségeknek.

Az éves jelentés biztosítja támogatóinkat a nyílt, átlátható működésről; információkat nyújt az adományozásról és az Alapítvány egyéb tevékenységéről. Reményeink szerint az éves jelentés nem csupán az átlátható működés alapját jelentő éves beszámolók elkészítését fogja ösztönözni, hanem a technológiai eszközök határozottabb felhasználására is bátorítja majd a civil szervezeteket.